

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ
"ОСНОВИ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ"**

У даній статті проводиться аналіз організаційно-методичних аспектів використання тестового контролю знань студентів при вивченні курсу "Основи автомобільних перевезень". Пропонується система тестових завдань для контролю знань студентів при вивченні курсу "Основи автомобільних перевезень".

Ключові слова: педагогічний тест, контроль знань, самостійна робота, "Основи автомобільних перевезень".

Актуальність проблеми дослідження. Перехід до кредитно-модульної системи є кроком до влиття України у загальноєвропейський освітній простір, що створюється на підставі Болонської декларації. Європейська система оцінювання рівня знань, що є складовою кредитно-модульної системи навчання (ECTS) передбачає сім градацій оцінки: А – Відмінно; В – Дуже добре; С – Добре; D – Задовільно; E – Достатньо; FX – Незадовільно (можливе повторне складання); F – Незадовільно (обов'язкове повторне вивчення).

Така диференціація оцінок, на відміну від традиційної для університетів України чотирьохбальної системи оцінювання знань (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) ставить підвищені вимоги до засобів діагностики рівня знань. Цим вимогам відповідає тестування [2, с. 157].

Метою дослідження є аналіз організаційно-методичних аспектів використання тестового контролю знань студентів при вивченні курсу "Основи автомобільних перевезень" та розробка тестових завдань.

Постановка проблеми. Невід'ємною складовою частиною навчального процесу є контроль. Він служить однією з умов організації управління та підвищення ефективності навчання. Впроваджуючи відповідну форму контролю, викладач повинен дотримуватися педагогічних вимог: об'єктивності перевірки та оцінки, індивідуального характеру, систематичності, регулярності, всебічності та диференційованості перевірки, різноманітності форм, толерантного ставлення до студентів. [3, с. 167].

Ефективним засобом педагогічного контролю є тести. Педагогічним контролем називають єдину дидактичну та методичну систему перевіркою діяльності, спрямованою на виявлення результатів навчального процесу й на підвищення його ефективності. Класифікуючи види педагогічного контролю, більшість авторів виокремлюють його форми: поточний, тематичний, рубіжний або поетапний та підсумковий або вихідний [4, с. 38-39]. Метою поточного контролю є відслідковування перебігу процесу навчання, отримання оперативної інформації про рівень знань студентів. Тематичний контроль виявляє ступінь засвоєння розділу чи теми програми. Функціональне призначення рубіжного контролю – виявлення результатів певного етапу навчання. Мета підсумкового контролю – оцінювання навчальних досягнень студентів за змістом певного навчального курсу.

Педагогічний тест (від англ. "test" – проба, випробування, перевірка будь-яких якостей) являє собою сукупність взаємопов'язаних завдань зростаючої складності, що дає змогу надійно та валідно оцінювати знання або будь-які інші психолого-педагогічні характеристики [1, с. 3].

Тести є однією з найважливіших форм завдань для контролю самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульного навчання. Тести призначені для закріплення теоретичного матеріалу як під час аудиторних занять, так і в домашніх умовах. Використовувати тести можна в усіх елементах навчання:

- для закріплення теоретичних знань на кожному занятті;
- для самоперевірки своїх знань студентом в домашніх умовах;
- для підсумкового контролю знань після вивчення тем та розділів;
- для організації самостійної роботи студентів на додаткових заняттях.

До основних переваг тестового контролю знань у порівнянні з іншими методами контролю можна віднести:

- за певний, досить невеликий проміжок часу можна перевірити великий обсяг різноманітного навчального матеріалу;
- можливий самоконтроль на попередньому етапі з метою оцінки результатів підготовки;
- фіксування уваги студентів не на формулюванні відповіді, а на осмислюванні їхньої суті;
- статистична оцінка результатів контролю, а отже, й самого процесу навчання [5, с. 16-17].

Дисципліна "Основи автомобільних перевезень" входить в блок професійно-орієнтованих дисциплін навчального плану підготовки вчителів трудового навчання. Метою вивчення дисципліни "Основи автомобільних перевезень" як навчального предмету є фахова підготовка майбутніх вчителів автосправи, які будуть викладати автосправу в навчальних закладах, або пов'яжуть свою діяльність з експлуатацією автомобільного парку.

В тестах з курсу "Основи автомобільних перевезень" повинні бути охоплені основні питання теоретичного матеріалу по темам:

- Оформлення транспортної документації;
- Бухгалтерський та податковий облік автомобільних перевезень;
- Формування собівартості перевезень на транспорті;
- Складання договору на перевезення вантажів і т. д.

Для перевірки та виявлення наявності певних знань і вмінь з курсу "Основи автомобільних перевезень" пропонуємо систему тестових завдань, розроблених згідно з навчальною програмою (на прикладі теми "Структура автомобільних підприємств").

Структура автомобільних підприємств

Варіант №1

I. Автотранспортні підприємства (АТП) підрозділяються на: вантажні, пасажирській змішані залежно від...

1. Обсягу перевезень.
2. Числа автомобілів.
3. Характеру перевезень.
4. Відомчої приналежності.

II. Яке з перерахованих завдань не є обов'язковим для АТП?

1. Організація і виконання перевезень.
2. Зберігання, технічне обслуговування й ремонт рухомого складу.
3. Удосконалення конструкції експлуатованих автомобілів.
4. Утримання і ремонт будинків, споруджень і обладнання.
5. Підбір, розміщення й підвищення кваліфікації кадрів.

III. Для виконання завдань, що стоять перед АТП, передбачені...

1. Служба експлуатації.
2. Служба керування.
3. Технічна служба.
4. Всі перераховані служби.

IV. При децентралізованому керівництві автомобільними перевезеннями до складу служби експлуатації входять...

1. Диспетчерська служба.
2. Лінійний персонал.
3. Начальники автоколон.
4. Всі перераховані.

V. Які функції не входять у коло обов'язків служби експлуатації?

1. Прийом замовлень на перевезення.
2. Укладення договорів з клієнтами.
3. Підтримка рухомого складу в технічно справному стані.
4. Складання планів перевезень.
5. Проведення протипожежних заходів.
6. Облік автотранспортної роботи.

Висновки. Нинішня ситуація, що склалася в умовах подальшого вдосконалення навчання в системі вищої освіти та приєднання України до Болонської декларації, вимагає введення в практику навчання відповідних методів вимірювання рівня засвоєння знань студентів. За таких умов ефективним засобом оцінювання учнів, що забезпечує об'єктивність і можливість порівняння оцінок, є педагогічне тестування. Використання педагогічних тестів сприяє дійовій реалізації основних принципів контролю. Саме вони відкривають перспективний напрям підвищення якості навчання шляхом вдосконалення системи контролю в навчанні.

**ORGANIZATIONALLY-METHODICAL ASPECTS OF THE USE OF TEST CONTROL
OF KNOWLEDGES OF STUDENTS AT STUDY OF COURSE
OF "BASIS OF MOTOR-CAR TRANSPORTATIONS"**

In this article the analysis of organizationally-methodical aspects of the use of test control of knowledges of students is conducted at the study of course of "Basis of motor-car transportations". It is offered the system of tests tasks for the control of knowledges of students at the study of course of "Basis of motor-car transportations".

Key words: *pedagogical test, control of knowledges, independent work "Bases of motor-car transportations".*

Література

1. Максименко С. Особливості методики тестування // Завуч. – 2007. – №31. – С. 3-7.
2. Масліков М.М., Лагода В.А. Використання тестового контролю знань студентів у вищому технічному навчальному закладі. // Нові технології навчання. – К., 2004. – С. 157-160.
3. Олексенко В.П. Самостійна робота студентів – особлива форма навчальної діяльності // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 48. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – С 165-168.
4. Парашенко Л.І., Леонський В.Д., Леонська Г.І. Тестові технології у навчальному закладі: Методичний посібник. – К., 2006. – 218 с.
5. Романов А.В. Методика підготовки і проведення тестового контролю в навчальному процесі. – К., 2001. – 25 с.

Стаття надійшла до редакції 6.04.2009 р.